

Bakanlığa sunulan rapor;

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Turizm, Çevre ve Kültür Bakanlığı'na

Akdeniz Avrupa Sanat Derneği'nin UBP hükümetinden ve kültür bakanından beklentileri

Varolmayan Müzeler

Merkezi Arkeoloji Müzesi ve Çağdaş Sanatlar Müzesi ile ilgili bina, mali kaynak ve oluşturulması zorunlu olan komisyonların kurulması ve bu konuda çalışmaların sistematik ve kararlı bir şekilde başlatılması. Söz konusu müzeler için öngörülen, tarihi ve mimari olarak da öneme sahip olan, eski Lefkoşa Hastahanesi, Akıl Hastahanesi, şu anda bakanlığınızca kullanılan Eski Bayraktar Ortaokulu ve yine surlar içinde bulunan Çalışma Bakanlığı binasının bu konularla ilgili kullanımının sağlanması. Sanat ve kültür müzelerinin turizm ile olan ilişkilerinin farkına varılması ve öneminin anlaşılacak bir parçası olarak görülmesi gereklidir.

Temelleri Atılan Devlet Projeleri

Kültür Dairesi Müdürlüğü'nün gayretleri ile temelleri atılan fotoğraf arşivi ve galerisi ile İsmet Vehit Güney Sanat Merkezi ve sergilenmeye başlanan devlet koleksiyon sergilerinin çalışmalarının devam edilmesi, bilimsel ve akademik çalışmalarla birlikte desteklenerek çağdaş yapılara kavuşturularak kültür yaşamına aktarılması, ayrıca Devlet Tiyatro binası, senfoni orkestrası gibi devlete bağlı kurumların senelerdir süren bina ve altyapı sorunlarının giderilmesi zorunludur. Ayrıca devlet tarafından alınan eserlerin yöneticilerin kişisel beğenisi ve ilişkileri doğrultusunda alınması önlenerek bu konuda bilirkişilerden oluşan bir komisyonun kurulması ve sanatsal değerler doğrultusunda alınması sağlanmalıdır.

Sanat Merkezleri

Sanat merkezleri sadece sanatçıların değil toplumun da çağdaş sanatlarla buluştuğu, çağdaş sanatları deneyimleyip bu alanla ilgili bilgi birikimlerini birçok yönden geliştirebilecek programların uygulandığı aktif ve üretime açık etkinliklerden/projelerden oluşan yapılardır. Bu yapılar batıda sanatın gelişimi ve yaygınlaşması açısından birçok işlevler yüklenip var oldukları ortamın itici gücü olmaktadır, ayrıca toplumla sanat arasındaki bağları güçlendirmektedirler. EMAA'nın hedeflerinden biri olan böylesi bir merkez Lefkoşa Türk Belediyesi'nin tahsisi ettiği bina sayesinde şu anda kurulma aşamasındadır. Sanat merkezi ile ilgili AB Sivil toplumu güçlendirme hibe programına da iki yıllık kapsamlı bir proje yazılmıştır. Birinci aşamadan geçen projenin olumu sonucunu beklemekteyiz. Fakat birçok işlevi yerine getirecek böylesi bir merkez sadece sivil yapıların özverili çalışmaları ile uzun süre ayakta kalamamaktadırlar. Yerel yönetimler ile birlikte devletin de katkıları gereklidir. Lefkoşa'ya kazandırmak için çalıştığımız Sanat Merkezi'nin ülkedeki kültürel ve sosyolojik sorunlar düşünüldüğünde yaygınlaştırılması ve her şehirde varolması gereklidir.

Atatürk Kültür Merkezi

Birçok açıdan zamanın ihtiyaçlarına cevap veremeyen, bakımsız ve sevimsiz bir bina görünümünde olan Atatürk Kültür Merkezi'nin bakım, onarım, yenilenme ve ek bina projesinin devam ederek en kısa

zamanda bitirilmesi. Bina içinde öngörülen galeri, toplantı salonları, gösterim yeri, arşiv, kafeterya gibi yapıların çalıştırılması konusunda, memur zihniyetini aşıya çağdaş bir sisteme kavuşturulması.

Güzel Sanatlarla İlgili Derneklere Yardım Tüzüğü

Gerçekleştirilen etkinliklere bakıldığı zaman, kültür ve sanat derneklerine proje temelinde yapılan yardımların artırılmasının gerekli olduğu sonucu çıkmaktadır. Çok küçük bir bütçe ile yola çıkan bu kurulun maddi katkı payı yanında tüzüğün de genişletilerek bireysel projelere de açık olması gerçekleştirilmelidir. Bunu yanında kurulun verimli ve nitelikli çalışabilmesi için alanlarla ilgili proje değerlendirme kıstaslarının belirlenmesi, proje takibi ve değerlendirme raporları gibi kontrol mekanizmalarının da kurulması kaçınılmazdır. Kurula başvuran projelerin çoğunun folklor deneklerince yurtdışı tanıtımı faaliyetlerine yönelmesi, az olan kaynağın yetersizliği de düşünüldüğünde büyük sorunlara neden olmaktadır. Bu nedenle federasyon çatısı altında birleşen folklor derneklerinin ayrı bir bütçe ile bu kuruldan ayrılması ve federasyon çatısı altında etkinliklerini sürdürmeleri gereklidir.

Fuarlar

Devletin kitap fuarları yanında sanat fuarlarına da katılımı gereklidir. Özellikle Türkiye sınırlarını aşan uluslararası sanat fuarları veya bienalleri gibi son dönemlerde yaygınlaşan güncel sanat olaylarına katılması için gerekli girişimlerin veya maddi katkıların sağlanması düşünülmelidir. Bu katılımlar ülke tanıtımı yanında, sanatın gelişimi ve uluslararası linklere bağlanması anlamında da önem taşımaktadır. EMAA kurduğu bağlantılarla (örneğin Venedik Bienali) böylesi yapıları gerçekleştirecek ilişkilere de sahiptir.

Yasal Düzenlemeler

Ülkemizde kültür ve sanata gerekli desteğin ve ilginin gösterilmediği düşüncesindeyiz. Bu ilginin öncelikle devlet tarafından yasal düzenlemelerle ve teşvik yasaları ile gösterilmesi ve uygulamalarda da örnek olması gerekmektedir. Örneğin Ercan Havaalanı, Atatürk Kültür Merkezi gibi devlete ait kurumlar ve uygun büyüklükteki bakanlıklarda iki ve üç boyutlu eserlerin açılacak yarışmalarda ve/veya kurulacak komisyonlarca seçilerek yaptırılması, bu gibi uygulamaların yasalara bağlanarak, büyük otel ve işyerlerinde de zorunlu tutularak ülke sanatındaki üretimin ve verimliliğin artırılması gereklidir.

Sporun gelişimi için yaratılan kaynaklar gibi sanat ve kültürün gelişimi için de kaynaklar yaratılmalı ve bütçe artırılmalıdır. İşlevsel olmayan sponsorluk yasası bu yönde değiştirilmelidir.

Ayrıca sanat ürünlerinin (eser, kitap, katalog, cd,dvd, vb.) , araç gerecinin ve benzeri ihtiyaçlarının uluslararası dolaşımında ve ülkeye girişlerinde, devlet tarafından uygulanan yasal prosedürlerin işlevsel ve pratik hale getirilmesi ve kdv 'den muaf tutulması konularında çalışma yapılması gereklidir.

Özellikle genç sanatçıların teşviki ve üretim ortamlarına kavuşmaları sağlanmalıdır. Bu açıdan sanatçıların kendi atölyelerine kavuşması önemlidir. Güneyde de uygulanan vakıflar veya devlete ait uygun evler veya mekanlar, cüzi miktarlarla kiralanmalı, bu konularda çalışmalar yapılmalıdır.

Senelerdir kültürün değişen bakanlıklar altında, en son sıraya yerleştirilmesi ve sadece müdürlük olarak kısıtlı bütçe ve insan gücü ile varlık göstermesi kültür ve özellikle sanat adına ciddi sorunlar yaratmaktadır. Bu durumun giderilmesi ve imkanları artırılarak daha güçlü bir yapıya ve yasal düzenlemeye kavuşturulması gereklidir.

Sanat Eğitimi / Öğretimi

Sanat toplumdan ayrı düşünülemediği gibi eğitim sisteminden de ayrı düşünülemez. Okullarda sürdürülen sanat eğitimi oldukça yetersiz (saat ve içerik) ve gelişimlere cevap veremez durumdadır. Bu konuda eğitim bakanlığı ile ortak çalışılması ve güncel sanat uygulamaları doğrultusunda sanat ve kültür derslerinin yeniden düzenlenerek artırılması ivedidir.